

ОТЧЕТ

**ЗА РАБОТАТА НА
РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА
"ГЕОРГИ РАКОВСКИ" - ЯМБОЛ**

ЗА 2021 Г.

Дейността на Регионална библиотека "Георги Раковски" - Ямбол през 2021 година бе подчинена на следните основни задачи:

1. Търсене на нови форми и методи за разширяване на читателския състав и подобряване качеството и ефективността на библиотечното обслужване
2. Популяризиране и утвърждаване на съвременните информационни услуги за читателите на библиотеката чрез изграждане на пълнотекстови и графични бази данни на най-често търсените документи и предоставянето им на електронен носител чрез пълноценно използване на Интернет
3. Редовно поддържане на WEB-страницата на библиотеката, пълноценно използване на възможностите за on-line справки и търсене в каталози и картотеки, обслужване и справки чрез електронна поща
4. Разширяване на справочно-информационната и издателска дейност на библиотеката върху основата на изградените собствени бази данни и автоматизираната текуща национална библиография и книгопис, дигитализиране на най-ценните краеведски издания
5. Продължаване на пресигнирането на основния фонд в съответствие с утвърдената класификационна схема
6. Ремонт, реструктуриране и оптимизиране на библиотечните пространства за по-добро съхраняване на библиотечните единици
7. Инвентаризация на част от фонда на Заемна за възрастни
8. Реорганизация на основните книгохранилища с цел оптимизиране на библиотечното пространство
9. Продължаване на дейностите по създаване и въвеждане на електронни инвентарни книги в съответствие с изискванията на Наредба N: 3 от 18.11.2014 г. за съхраняване, ползване и разпореждане с документи от библиотечния фонд
10. Водене и текущо поддържане на Регистъра на обществените библиотеки на сайта на Министерството на културата на библиотеките от Ямболска област

И през изминалата 2021 година цялото библиотечно обслужване бе обусловено от непрекъснато актуализиращите се нови правила и ограничения, свързани с противоепидемичната обстановка в цялата страна, предизвикана от световната пандемия COVID-19.

За читателите в залата за свободен достъп се обособи зона, заемаща 30% от общата площ за свободен избор. Читателите се допускаха до двама в залата, за се спазва дистанцията и площта от 8 кв.м. за движение на читател.

За улеснение и достъпност на избора освен витрините за „Нови книги“ в Заемна за възрастни бяха наредени допълнителни маси с най-търсените и актуални заглавия. Според указанията на РЗИ библиотечните материали, върнати от читателите, се карантинираха в рамките на 72 часа, което наложи обособяване на друга зона за карантина. Всички мерки по предписаните указания се спазваха стриктно, както от работещите, така и от посещаващите библиотеката.

През 2021 г. и обслужването в отдел Читалня за възрастни премина под знака на COVID 19. Съгласно заповедите на Министъра на Здравеопазването и разпоредбите на РЗИ – Ямбол Интернет залите през отчетната година не се използваша. Ежедневната преса, развлекателните списания, отрасловата литература, справочниците и новите книги бяха предлагани при ограничен достъп и карантинирани по определения ред.

По проект „Библиотечната професия в дигиталната ера: Нови предизвикателства и нови възможности чрез професионална подкрепа на библиотечните специалисти от Ямболска област. Нови перспективи за информационен диалог с читателите от всички възрастови групи в библиотеката” ПО ДОГОВОР № РД 11-06-82 / 23.04.2021 Г. С МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА бяха заложили пет основни дейности за реализация:

1. Организиране на VI. Национална среща на методистите и Директорите на Регионални библиотеки на тема: „Методическата дейност като една от основните мисии на регионалните библиотеки в България“ - дискусия.

Целта на тази среща бе обсъждането на решения за надграждане дейността на регионалните библиотеки и библиотеките по региони във връзка с новите нормативни изисквания в библиотечната дейност.

Шестата Национална среща на методистите от регионалните библиотеки се проведе на **08 и 09 септември 2021 г.** в конферентната зала на хотел Кабиле, при спазване на всички мерки за безопасност по време на пандемията от Корона вирус.

В програмата на първия ден с презентации се включиха колегите:

Емил Гиргинов – методист при РБ „Захари Княжески”, гр. Стара Загора

Тема: „Обучителни практикуми с ролеви игри за библиотеките от област Стара Загора през 2021 година”

Светомира Вачева – гл. библиотекар в РБ „П. Павлович”, гр. Силистра

Тема: Стандартизация на библиотечната дейност – въвеждане на БДС – ISO 2789-2015 в статистиката на РБ „ П. Павлович”, гр. Силистра.

Ивета Филипова – методист при РБ „Н. Й. Вапцаров”, гр. Кърджали

Тема: Представяне на модул „Регионална дейност”

Таня Пилева – методист при НБ „Иван Вазов”, гр. Пловдив

Тема: Предложения за нормативна база на училищните библиотеки.

Първият ден от работната среща завърши с дискусия по темите, застъпени в презентациите.

Вторият ден работната среща се проведе в читалнята на регионалната библиотека в Ямбол. Гостите ни се запознаха с колегите си домакини, посетиха всички отдели, обмениха опит и мнения по библиотечни теми.

В шестата Национална среща на методистите от регионалните библиотеки, участваха колеги от библиотеките в Благоевград, Бургас, Варна, Пловдив, Кърджали, Силистра, Шумен, Стара Загора, София и Ямбол. Програмата бе организирана, съобразно възможностите за транспорт, както и в съответствие с противоепидемичните мерки в заповедта на министъра на здравеопазването.

Споделени бяха добри практики и работещи модели при участие в програми и проекти. Обсъдиха се възможности за създаване на партньорства при кандидатстване за финансиране по проекти. Взе се решение следващата среща на методистите да се проведе в град Силистра.

2. „Методическа подкрепа за читалищните библиотекари от област Ямбол”

Във всички пет общини от областта бяха организирани посещения на място от главни библиотекари от РБ „Георги С. Раковски” – Ямбол, които разговаряха с библиотекарите от съответните общини по конкретни проблеми и слабости в организационната, отчетната дейност и работата с читатели, констатирани при предишни посещения. Бе събрана актуална информация и за проблеми, свързани с традиционната библиотечна дейност и обслужване, наличието и поддържането на електронни услуги, необходимостта от извършване на нов тип услуги, които се търсят от читатели и причините, поради които не могат да бъдат въведени. Прегледана на място бе библиотечната документация и бяха дадени конкретни указания за попълването ѝ. Събрана и обобщена бе допълнителна информация, свързана с намеренията за въвеждане на библиотечен софтуер, създаване на собствени уеб страници, необходимостта от библиотечна документация за осъществяването на текущата дейност.

Посещенията на читалищните библиотеки от област Ямбол бяха с цел методическа подкрепа по организацията на библиотечно-информационното обслужване, събиране на статистическа информация по основните библиотечни показатели и попълване на статистическия регистър на целевите библиотеки по Програма „Глобални библиотеки”. Освен това бяха предоставени комплекти от библиотечни материали, за подпомагане дейността на библиотеките от региона.

Във връзка с по-нататъшната реализация на регионална информационна мрежа чрез Интернет продължи събирането на актуална информация за наличието на ценни материали с краеведско съдържание, свързани с културното минало на селищата, достъпни ли са за дигитализация, кой ги притежава и има ли възможност да бъдат дигитализирани от самата библиотека, като се предвижда и възможност да бъдат осигурени временно в регионалната библиотека и дигитализирани.

Като допълнителна форма на методическа подкрепа за читалищните библиотекари от област Ямбол бяха отпечатани библиотечни материали, както следва:

- Читателски картони – 2 150 бр. ;
- Инвентарни книги – 30 бр.;
- Дневник на библиотеката – 40 бр.;
- КДБФ – 30 бр.;
- Датници – 1 500 бр.;
- Сигнатурни етикети – 4 500 бр.

В резултат на изпълнението на планираните дейности бяха направени посещения на 20 читалищни библиотеки от област Ямбол.

При направените посещения бе оказана методическа подкрепа по организацията на библиотечно-информационното обслужване, свързано с методиката

на провеждане на инвентаризация, подбора на литература за отчисляване и организация на библиотечния фонд.

Проверена бе библиотечната документация и бяха дадени указания за отстраняване на пропуски при воденето ѝ.

Събрана бе статистическа информация по основните библиотечни показатели и попълнен информационния регистър на Обществените библиотеки към Министерството на културата. Предоставени бяха и посочените по-горе библиотечни материали, свързани с регистриране, заемане, отчисляване на библиотечни документи, както и регистриране на читатели и посещения в заемна и читалня на библиотеките. За целите на отчетността по проекта бяха попълнени приемо-предавателни протоколи.

При посещение на място в Регионална библиотека „Г. С. Раковски“, Ямбол бяха раздадени библиотечни материали, свързани с библиотечно-информационното обслужване и на още 10 читалищни библиотеки от областта, спечелили финансиране по Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“. За раздадените библиотечни материали са попълнени приемо-предавателни протоколи.

В подкрепа на мобилността и ефективността при осъществяване на методическата дейност бе закупена електронна книга, която ще допринесе за подобряване процеса на обучение и на развитието на четенето като цяло при осъществяване на различно дейности с ученици и възрастни.

Електронната книга е удобно мобилно устройство, текстовете и изображенията са под формата на файлове, които могат да бъдат в различни формати. В електронната книга ще се съхраняват файлове, които ще се представят пред библиотекарите от читалищните библиотеки при посещенията на място. Някои от допълнителните функции на четеца, като интернет браузър, аудио, видео, диктофон ще дадат възможност за указване на пълноценна методическа подкрепа на библиотекарите от малките населени места в региона.

3. „Четем, учим и се забавляваме“

Планираната дейност предвиждаше организиране на летни читални на открито и занимания по интереси за ученици и хората от третата възраст.

Закупуването на *3D printer* и *IQ Board LT* дава възможност да се обособи креативна зона за развиване на творчески дейности в библиотеката. Чрез *използването на 3D printer* учениците ще имат възможността и в бъдеще да се докосват до най-новите технологии и да експериментират практични модели, като развиват своето въображение.

Чрез закупената техника на 29.09.2021 г. се проведе занимателен урок-демонстрация „Ако можеш да си го представиш, можеш да го принтираш: какво представлява 3D принтирането“ с деца от III г клас от НУ „Св. Св. Кирил и Методий, гр. Ямбол. Децата наблюдаваха с голям интерес как се принтират обекти с *Davinci mini Maker* и експериментираха в направата на собствени модели със специален софтуер за моделиране.

Библиотеката планира да разшири заниманията с принтера по време на лятното си училище през следващата година, ако епидемиологичната обстановка позволява, и да превърне компютърния кът в *Maker Space*, където децата могат да творят и учат с помощта на новите технологии.

Закупеният *3D printer* ще бъде от полза при провеждането на обучения на деца и възрастни и различни образователни занимания.

Набавеният по проекта *IQ Board LT* ще се използва за представяне на презентации и работа с електронни учебници и книги. Тя ще даде възможност за по-голяма ангажираност на ползвателите на библиотеката и за използване на различни интерактивни методи при предоставяне на информация пред тях.

Бе разгласена информация за новите възможности, които предоставя електронната дъска пред всички училища, партньори на регионалната библиотека в Ямбол и когато в тях започне редовно присъствено обучение, библиотеката ще им предостави възможност за провеждане на интерактивни уроци в читалнята с цел повишаване на интереса към книгите, четенето и постиженията на съвременната наука.

4. „Защита на информацията и подобряване на сигурността на автоматизираната регионална библиотечна мрежа“

Библиотеката се намира в централна градска част, където много често се прави профилактика на електрозахранването, включват се нови, временни потребители, има често аварии и временни прекъсвания на тока. Това създава реални опасности пред библиотечната мрежа и базите данни, както и реална опасност от физическа повреда на сървъра и загуба на данни.

За повишаване сигурността на информационните масиви на автоматизираната библиотечна мрежа и регионалния информационен сървър, повишаване сигурността и защитата на данни на уеб страницата на Регионална библиотека „Г. С. Раковски“, Ямбол по проекта за регионална дейност библиотеката закупи протектор за защита на информацията при токови удари, непостоянно електрическо напрежение или краткотрайно спиране на тока, които са най-чести причини за временно прекратяване на обслужването на читателите чрез електронните каталози и картотеки.

5. „Обмяна на добри практики в библиотечно-информационното обслужване“

На 04.06.2021 г. колективът на Регионална библиотека „Г.С. Раковски“, Ямбол посети РБ "П. К. Яворов", гр. Бургас. Разгледана бе новата библиотечна сграда и библиотечните колекции, осъществен бе полезен обмен на добри практики в библиотечно-информационното обслужване и се проведе дискусия на тема: „Библиотеките в дигиталната ера: нови предизвикателства и нови възможности за информационен обмен и обслужване на читателите“.

В заключение по проекта бяха изразходвани **4 991.60** лв. като неусвоените средства в размер на **1.40** лв. от предоставената финансова подкрепа бяха възстановени по сметката на Министерството на културата.

През 2021 г. в Регионална библиотека „Г. С. Раковски“ – Ямбол бе реализиран проект по програма "Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност" 2021 г. по договор № РД-11-06-842 / 17.09.2021 г. за финансова подкрепа в размер на **15 499,05** лв на библиотеката при обновяване на фондовете и с книги и други информационни източници.

Благодарение на успешната реализация на проекта бяха набавени **1355** книги (**1289** заглавия) - актуална художествена литература от български и чужди автори, най-новите издания от детска литература, литература в областта на психологията, справочни издания, речници, учебници за ВУЗ, учебно-помощна и историческа литература, които бяха включени във фондовете на библиотеката на разположение на нашите читатели на обща стойност **15 499,05** лв.

През изминалата година бе извършена значителна по обем и стойност ремонтна дейност – както на фасадата на библиотеката, така и за подновяване и осъвременяване на вътрешния интериор както в зоните за обслужване, така и в служебните помещения по отдели.

Изцяло бе подменена старата настилка от мокет в Заемна за възрастни с ламинат от високоустойчив клас през м. април на стойност **11 084,00** лв.

През ноември 2021 г. бе сменена изцяло старата дограма на третия етаж на библиотеката, където се помещават Читалните на библиотеката, като ремонтът включваше и подмяната на вътрешните врати на отделите, както и витражът на сградата на обща стойност **13 994** лв. Едновременно с това бе премахната негодната за употреба дървена ламперия в компютърната зала и бе

извършено цялостно боядисване и освежаване на таваните и стените след извършената смяна на дограма на стойност **15 563** лв.

През лятото на 2021 г. бе извършен основен ремонт на котел ГНВ-150 на стойност **9 648,00** лв.

Така през изминалата година в библиотеката бяха извършени строителни и ремонтни дейности по фасадата и вътрешните помещения на обща стойност **40 641** лв., една значителна инвестиция, която ще допринесе за подобряване функционалността и уюта на библиотечната среда в читателските и служебните зони, както и за повишаване обществения престиж и значимост на институцията за обществеността. С това всъщност приключва изцяло и цялостната подмяна на остарялата дървена дограма на сградата на библиотеката, извършена бе и подмяна на старата настилка в Заемна за възрастни и Читални, с което се завършват основните и мащабни ремонтни дейности за осъвременяване и подобряване на библиотечния интериор в основните читателски и служебни зони.

Продължава поэтапно плановата дигитализация на стара ямболска периодика, редки и ценни издания от фонда на отдел „Краезнание“ и др. , както и дейностите по създаване и поддържане на инвентарните книги в електронен вариант.

Каталогът от книги, заедно с краеведската картотека е представен на интернет страницата на библиотеката в режим на on-line търсене.

Текущо се поддържа Регистърът на обществените библиотеки на сайта на Министерството на културата за библиотеките от Ямболска област.

II. БИБЛИОТЕЧНИ КАДРИ И БЮДЖЕТ

Библиотеката през изминалата 2021 година разполагаше със субсидирана численост от 26 служители.

С ПМС № 790 от 30.10.2020 г. бяха приети стандарти за делегираните от държавата дейности в размер на **19 135** лв. и допълващ стандарт за закрити площи – **14 460** лв.

С ПМС № 331 от 26.11.2020 г. бе определен нов размер на минималната работна заплата за страната – **650** лв., което в допълнение с икономията на ФРЗ от 2020 г. обуслови увеличение на основните заплати с **15 %**.

Като цяло през 2021 г. бяха изразходвани **582 704** лева бюджетни средства и **8 186** лв. собствени приходи – общо **590 890** лв.

За заплати и осигуровки през изминалата година са изразходвани бюджетни средства в размер на **352 053** лв, за издръжка и дейност на библиотеката – **131 107** лв.

Разпределението на средствата по основните параграфи е както следва:

& **0100** – Заплати и възнаграждение за персонала – **352 053** лв.

& **0200** - Други възнаграждения и плащания – **27 747** лв.

& **0500** – Осигурителни вноски от работодатели – **69 881** лв.

& **1000** – Разходи за издръжка – **131 107** лв. ,

в т.ч. :

& **1014** – Книги – **33 265** лв;

& **1015** – Материали – **18 131** лв.;

& **1016** - Вода, горива и енергия – **17 661** лв;

& **1020** – Разходи за външни услуги – **20 085** лв;

& **1030** – Разходи за текущ ремонт – **40 641** лв;
& **1900** - Платени данъци, такси и адм. санкции – **454** лв;
& **5100** – Основен ремонт на ГНВ – 150 - **9 648** лв.

През 2021 г. бяха реализирани **8 186** лева собствени приходи.

III. КОМПЛЕКТУВАНЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА БИБЛИОТЕЧНИТЕ ФОНДОВЕ. ОБРАБОТКА И КАТАЛОЗИ.

КОЛИЧЕСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ:

	<u>ПЛАН</u>	<u>ИЗПЪЛНЕНИЕ</u>
Библиотечен фонд	267044	268556
Набавени материали	3100	3025
Отчислени материали	2500	376

Комплектуването, обработването, класирането и каталогизирането на постъпващите библиотечни материали е първостепенна дейност в работата на библиотеката.

През 2021 г. в Регионална библиотека „Г.С.Раковски” – Ямбол бе реализиран проект по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност”. По проекта бяха закупени и обработени, инвентирани и предадени в отделите 1355 книги. Книгите бяха от различни области – художествена литература, детска художествена и отраслова, медицинска, философска, психологическа, езиковедска и др., справочници, речници, учебници и монографии, с което се обогатиха фондовете на библиотеката.

В съответствие с Наредба № 3 от 18 ноември 2014 г. във фондовете на РБ „Георги С. Раковски” през 2021 г. постъпваха библиотечни документи чрез покупка или дарение.

Библиотекарите в отдела се стремяха да комплектуват според изискванията на читателите. През 2021 г. се набави разнородна и актуална литература. Това се осъществяваше чрез заявени желани книги от читатели, преглеждане на електронни каталози на книжни борси, издателства и издателски къщи, както и посещаване на книжарници.

Според утвърдените правила за комплектуване, периодично гл. библиотекар от отдел Комплектуване, заедно с гл. библиотекари от обслужващите отдели посещаваха книжарници, преглеждаха и закупуваха литература. За отдел „Заемна за възрастни”, комплектуваните книги бяха заявявани от гл. библиотекар на отдела.

През цялата 2021 г. източници за снабдяване бяха: издателство “Сиела Норма АД”, книжарница “Хеликон АД”, ЕТ “Колхида”, издателство „Жанет 45”, издателство “Бълг. писател”, издателство „З. Стоянов” ЕООД и много други.

През 2021 г. библиотеката получаваше дарения на книги от обществени организации и частни лица. Заедно със задължителното оформяне на актове за дарения, се издаваха и благодарствени писма. Част от гражданите, дарили книги от личните си библиотеки, са дългогодишни читатели на библиотеката.

Частните лица, направили дарения на книги бяха: Радослав Пенчев, Зинаида Стефанова, Атанас Димитров, Мария-Елена Желева, Василена Бобева, Елена Йорданова, Николай Колев, Стефан Бянов, Виктория Желева, Велчо Стоянов, Михаил Вълев, Теодор Николов, Марта Гърдева, Милена Дряновска, Димитричка Панева, Миряна Недева, Михаилка Николова, Петър Кънев и други.

През годината продължи традицията различни автори на книги да даряват творбите си на библиотеката. Някои от тях са: Анко Иванов, Продрум Димов, Димчо

Труфчев, Бистра Якимова, Петър Караангов, Иванка Павлова, Румяна Русева, Стефан Колчев, Аделина Каневчиева, Георги Марков, Борис Балкх и други.

Много местни автори дариха свои книги, чрез което се обогати фонда на отдел Краезнание. Част от творците с ямболски корени, дарили свои произведения са: Ани Русева, Жечка Ганкова, Иван Газдов, Петър Чобанов, Добрил Бойлов, Александър Александров, Иван Гранитски и други.

Библиотеката получи дарения от обществени организации като: НМА «Проф. Панчо Владигеров», Изпълнителна Агенция за насърчаване на малките и средни предприятия, гр. София, БАН, Фондация «Глобални библиотеки България», Фондация «Фридрих Еберт – България», Драматичен театър «Сава Огнянов» - Русе, Нов български университет гр. София, Асоциация на артилеристите и ракетчиците от запаса, Художествена галерия «Жорж Папазов», гр. Ямбол, Русенска митрополия, Църква на адвентистите от седмия ден гр. Ямбол и други.

Продължи традицията да се получават дарения от други библиотеки в страната. Много от тях дариха свои библиографии, библиографски указатели, летописи, с което обогатихме фондовете Справочно-библиографски и Библиотековедски. Дарителите са: РБ «Христо Смирненски» гр. Плевен, РБ «Захарий Княжески» гр. Стара Загора, библиотека при БСУ «Асен Златаров» гр. Бургас, библиотека при СУ «Св. Климент Охридски», Народна библиотека «Св. св. Кирил и Методий» гр. София, РБ «Сава Доброплодни» гр. Сливен.

По линията на библиотечния книгообмен през годината получихме книги от Народна библиотека «Иван Вазов» – Пловдив, Народна библиотека «Св. св. Кирил и Методий» - София.

В съответствие с приетият “Закон за задължителното депозирание на печатни и други произведения от 06.07.2009 г.”, както всяка година, така и през 2021 г. бяха изпратени библиотечни документи - депозирани издания към Народна библиотека “Св. св. Кирил и Методий” – отдел Депозит.

През изминалата година библиотечни документи своевременно се обработваха механично и в електронната база данни. Поддържаше се и базата данни на Нетрадиционни носители на информация.

Допълниха се фондовете Редки и ценни издания чрез дарени книги, както и на колекцията от картографски издания.

След всяка обработена и описана книга се принтираше каталожна картичка и се поддържаше служебния каталог.

През 2021 г. бяха комплектувани **3025** библиотечни материала, от които закупени **2436** броя, на стойност **31786,04** лв. Комплектувани бяха и **45** тома периодични издания на стойност **1478,55** лв., които се съхраняват трайно, съгласно режима за съхранение на периодични издания в библиотеката.

Дарените книги бяха **544** броя на стойност **6054,79** лв.

Разпределение на библиотечните материали по вид през 2021 г.:

Книги	2871
Периодични издания	54
Графични издания	11
Компактдискове	25
DVD	30
Нотни издания	10
Картографски издания	3

Грамофонни плочи	2
Брошури и пощенски картички	19

Разпределение на библиотечните материали по отдели:

(0) Общ отдел	58
(1) Философия	200
(2) Религия	35
(3) Обществено-политическа литература	259
(5) Математика, естествени науки	30
(61) Медицина	87
(62) Техника	28
(63) Селско стопанство	10
(7) Изкуство	100
(79) Спорт	31
(80) Езикознание	17
(82) Литературознание	31
(9) История	234
(91) География	36
(X) Художествена литература	1200
(ДО) Детска отраслова литература	197
(ДХ) Детска художествена литература	472

Разпределение на библиотечните материали по език:

Бълг. език.....	2955	Немски език.....	1
Руски език.....	4	Англ. език.....	59
Френски.....	1	Други езици.....	5

Разпределение на библиотечните материали по обслужващи звена:

Отдел Заемна.....	1939	Детски отдел.....	662
Отдел Читалня.....	262	Муз. отдел.....	42
Справ. Отдел.....	4	Отдел Краезнание.....	106
Дирекция	8	Библиотекоеведски отдел...	2

Отчислената литература през годината бе **376** библиотечни документа, като за по-голямата част причината беше- физически похабени. В края на годината, след приключване на ежегодната инвентаризация, се отчисли определен процент книги в съответствие с „Наредба № 3 от 18 ноември 2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд” по причина- липсващи при инвентаризация.

Общо наличният фонд в края на 2021 г. е: **268 556** броя библиотечни документи.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И СЪДЪРЖАНИЕ НА РАБОТАТА С ЧИТАТЕЛЯ

4.1. РАБОТА С ЧИТАТЕЛИТЕ НАД 14 ГОДИНИ

През 2021 г. общо за библиотеката бяха привлечени **1815** читатели, бяха заети **96471** библиотечни материала и бяха отчетени **38061** посещения.

През 2021 година усилията на библиотечните работници от **Заемна за възрастни** бяха съпроводени от пандемичните мерки, които въведоха нов ред в обслужването на читателите. За читателите в залата за свободен достъп се обособи зона, заемаща 30% от общата площ за свободен избор. Читателите се допускаха до двама в залата, за се спазва дистанцията и площта от 8 кв.м. за движение на читател. За улеснение и достъпност на избора, освен витрините за „Нови книги“, наредихме допълнителни маси с най-търсени заглавия. Според указанията на РЗИ, библиотечните материали, върнати от читателите, се карантинират в рамките на 72 часа, което наложи обособяване на друга зона за карантина. Всички мерки по предписаните указания се спазваха стриктно, както от работещите така и от посещаващите.

Заетите библиотечни документи през годината са **66298**, а при план 21000 бяха отчетени **22281** посещения, новозаписаните читатели са **938**. Констатира се интерес към библиотеката като институция, въпреки здравните мерки за безопасност, които наложиха затваряне за по-дълги периоди на работа, което не е познато от години.

В обслужването на ползвателите, посещаващи отдела всеки работен ден, дейността на библиотекарите се подпомага успешно вече двадесет и пета година от електронния каталог на библиотеката. Петнадесета поредна година се използва баркод технология за обслужване на ползвателите, която позволява много по-добър контрол върху заеманията и срока на връщане, както и точна информация за движението на всеки библиотечен документ у всеки конкретен ползвател. Тази форма на работа увеличава реалното време за работа с ползвателя, за разговори и беседи за нови книги, автори, библиотечни поредици.

Продължава прочистването на подръчния фонд от остарели по съдържание заглавия, както и на физически похабени екземпляри. Паралелно всяко заглавие се талонира, подрежда във възходяща поредица и предава на отдел „Обработка“ за отчисляване. Предадени са две пълни каталожни чемеджета талонирани заглавия за отчисляване.

През изминалата година са събрани каталожните блокове на Азбучния, Систематичния, Заглавния каталог, прочистени и с обновени надписи, подредени в друг изглед, поради наложените пространствени промени и смяна на подовата настилка.

През годината се случиха неприятни загуби, следствие на срутени стелажи и спукани тръби от парната инсталация, което на два пъти мобилизира работата на колегите по освобождаване, преместване на библиотечни материали от фонда в книгохранилището.

Библиотекарите от „Заемна за възрастни“ обогатяват фонда на заемната с търсени заглавия по пътя на дарителството, като по този начин се набавят нови, актуални библиотечни материали. Поддържахме картотека с най-нови заглавия, която самите читатели попълват с търсени заглавия. Активната ни работа по проекта към МК „Българските библиотеки-съвременни центрове за четене и информираност“ се увенча със спечелването му, което е гарант за нови заглавия във фонда.

Ежедневно на отдел "Обработка" се предават библиотечни документи за поставяне на баркод, чиито стикери са похабени или изтрити.

За много търсени заглавия, които са единични във фонда, се води картотека на заявките, а при съответно връщане на подобно заглавие ползвателят се уведомява по телефона за получаване на съответната книга. Тази практика на съобразяване с потребностите на хората, с цел подобряване на качеството на обслужване утвърждава авторитета на библиотеката като водещ професионален културен институт в града.

Библиотекарите от Заемна за възрастни извършват ежедневно много устни и компютърни справки, с което подпомагат както конкретните читатели, така и колегите от останалите отдели.

Ежедневна е работата със закъснели ползватели, с помощта на телефонни обаждания, съобщения по електронен път и други пътища, но не винаги успешна.

Популяризирането на новополучената литература през годината се извършваше посредством целогодишното поддържане на витрина "Нови книги" в Залата за свободен достъп.

ОТЧЕТ

за работата на Читални 1, 2, 3 и Музикална читалня за 2021 г.

През 2021 г. обслужването в отдел Читалня за възрастни премина отново под знака на COVID 19. Читалнята се използва от хора от третата възраст и младежи, винаги съобразено със Заповедите на Министъра на Здравеопазването. Интернет залите през отчетната година не се използват. Ежедневната преса, развлекателните списания, отрасловата литература, справочниците, и новите книги бяха предлагани при ограничен достъп и карантинирани по определения ред. През 2021 г. Читалнята, вече утвърдила се като привлекателно място за самоподготовка и прекарване на свободното време, изгуби голяма част от редовните си посетители.

През годината заетите библиотечни документи са **10221**. Посещенията са **4200**.

Културни, образователни и обществени събития:

Творчески вечери – 6

- Творческа вечер, посветена на 85 г. от рождението на ямболския писател **Стефан Чирпанлиев**;
- Творческа вечер, посветена на 70 г. от рождението на писателя **Добрил Бойлов**;
- Творческа вечер, посветена на 90 г. от рождението на ямболския поет **Марко Недялков**;
- Творческа вечер, посветена на ямболската белетристка **Денка Илиева** по повод 80 години от нейното рождение;
- Творческа вечер, посветена на 80 г. от рождението на ямболската поетеса **Божана Драгнева**
- Творческа вечер по повод 65 години от рождението на ямболския поет, белетрист и журналист **Илко Капелев**.

Изложби – 10

Изложби, уредени с материали от фонда на библиотеката, посветени на бележити личности и годишнини:

- 200 години от рождението на **Георги Раковски** – революционер, писател и публицист, патрон на библиотеката;
- 145 г. от **Априлското въстание** през 1876 г.;
- „Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира!“- изложба по повод 145 години от гибелта на големия български поет и революционер **Христо Ботев**;
- „Ямбол в снимки и слово“ – изложба по повод Празника на града;
- 415 г. от рождението на **Рембранд Харменсон ван Рейн**;
- „Наследството на **Атанас Радев**“ – изложба по повод 135 г. от рождението на известния математик и във връзка с Европейските дни на наследството;
- 100 години от смъртта на **Иван Вазов**;
- „Писма до утре“ или наследството, което ни остави **Борис Карадимчев**;
- 100 години Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – изложба с материали, дарени от академията;
- 570 г. от рождението на **Христофор Колумб** – испански мореплавател, открил континента Америка.

С изложбата „Наследство от техника, багри и форми“ на художника **Цветан Казанджиев** бе дадено началото на поредица от инициативи, посветени на Европейските дни на наследството 2021 г.

Библиографско-информационната работа

Надграждане професионалните умения на служителите, споделяне на опит и участия в проекти

- През изминалата 2021 г. Татяна Йовчева сътрудничи на колегите от областта при попълване на информационните карти към регистъра на обществените библиотеки. Успех в тази дейност е регистрацията на читалището в село Маленово, общ. Стралджа.
- В реализацията на три от дейностите по проект за Регионална дейност участваха Татяна Йовчева и Нина Янкова.
- В проекта „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ сътрудничихме на колегите от отдел Комплектуване и обработка в подбора на нови заглавия и в първичната обработка на новонабавената литература.

Инвентаризация и обслужване в отдел Читалня за възрастни.

- През последното тримесечие на 2021 г. с колегите Милена Иванова и Христина Методиева направихме инвентаризация на фонд „Редки и ценни“ и фонд „Старопечатни издания“. Новите постъпления са три.
- През 2021 г. беше извършено прочистване на хранилищата на отдел читалня от заглавия с изтекъл срок на съхранение. Описани за отчисление са библиотечни материала.
- През 2021 г. във фонда на отдел Читалня за възрастни са получени справочници, речници, енциклопедии, албуми, наръчници, учебници и научни изследвания, съобразени с читателските търсения и интереси.
- През 2021 г. бяхме абонирани за 76 заглавия, 7 от които за ДО. Седем ежедневника, 4 местни и регионални заглавия, седмичници, научни и

развлекателни списания. Още 6 заглавия получавахме като дарения от читатели и издателства.

- Ежедневно бе поддържан електронния каталог на периодиката за 2021 г.
- По МЗС са направени 9 заявки към Народна библиотека „Ив. Вазов“- Пловдив, Националната библиотека и Библиотеката на Военната академия. Всяка от тях е изпълнена в срок.
- През месец януари беше обработен, подреден и сортиран голям масив от вестници и списания, а за подвързия бяха подготвени и предадени: вестници – 5 заглавия и списания – 25 заглавия.

През цялата година предлагаме на нашите читатели актуална информация за културните събития в града, чрез общинския Културен календар.

В читалнята по музика бяха направени **157** посещения и заети **296** библиотечни документа.

Обучения за деца и индивидуални консултации за възрастни – 2 гр. и 12 инд.

През месец октомври, по повод Европейските дни на програмирането колегатата Нина Янкова проведе изнесен урок с презентация пред ученици от третите класове на НУ "Проф. Петър Нойков".

Индивидуалните запитвания от потребители на библиотеката бяха свързани с Общо запознаване с ИКТ; Работа с браузери; Достъп до страници в Уеб пространството; Работа с търсачката на Google /карти, преводач/; Съвети за безопасно сърфиране; Създаване на електронна поща.

4.2. РАБОТА С ЧИТАТЕЛИТЕ ПОД 14 ГОДИНИ

През 2021 година основен приоритет в работата на Детски отдел беше насърчаването на детското четене и формиране на траен интерес към книгата. Детски отдел продължи дейността си по привличането на нови читатели в библиотеката, максималното разкриване на библиотечните фондове пред децата и задоволяване на читателските търсения.

Изминалата година отново протече в условия на пандемия от болестта COVID-19. Това се отрази негативно върху нашата работа както по отношение на броя на нови читатели, заети материали и посещения, така и върху културно-масовите прояви запланувани от Детски отдел.

ПОКАЗАТЕЛИ	ПЛАН 2021	ИЗПЪЛНЕНИЕ 2021
ЧИТАТЕЛИ	1000	877
ЗАЕТИ МАТЕРИАЛИ	20000	19656
ПОСЕЩЕНИЯ	15000	11423

Основната част от читателите на отдела бяха учениците от II до VII клас. Постоянно расте и броя на читателите - деца до 7 години.

През учебната година посещенията в Детски отдел бяха намалени заради провежданото дистанционно обучение. Основният поток от ученици беше през лятото, когато се заемаха книги по препоръчителните списъци.

През изминалата година нашите читатели заемаха от библиотеката актуална художествена литература – поредиците „Дневникът на един дръндьо”, „Тими провала”, „Мистери в ...”, „Скъпо тъпо дневниче”, „Сой Луна”, „Малкият Никола”, „Майнкрафт”. Търсеха се и книги от Божана Апостолова, Мая Дългъчева, Джеймс Уолямс, Рик Риърдън, Майкъл Морпурго, Холи Уеб, Роалд Дал и други популярни автори. Най-малките ни читатели заемаха книги от поредицата „Дисни”, „Франклин” и български народни приказки.

Голям бе интересът и към детските енциклопедии, част от които се предоставяха за заемане вкъщи. Децата с интерес четеха енциклопедии за космоса, човешкото тяло и световната история. През учебната година най-търсената отраслова литература бе от областите математика и литературознание.

През 2021 година във фонда на Детски отдел постъпваха ритмично нови книги съобразени с търсенията на нашите читатели – книги за най- малките деца, книги от популярни автори и много енциклопедии.

Чрез абонамент в отдела се получаваха 8 детски списания.

Поради извънредното положение не се осъществиха заплануваните дейности по повод Международния ден на детската книга – 2 април, Националната библиотечна седмица, Седмицата на детската книга, Денят на народните будители.

По повод големия християнски празник Великден нашите читатели оцветяваха картинки и четеха стихчета, посветени на празника. С оцветените от децата картички беше експонирана изложба в отдела.

Бе отбелязан Денят на славянската писменост 24 май с посещение на ученици от ОУ „Н. Петрини”, пред които бе представена презентацията „Кой е създал нашите букви”.

В края на учебната 2021 г. заради удължаване срока на обучение, в Детски отдел се проведе колективни посещения, които бяха свързани със запознаването на учениците с правилата на обслужване, възможностите на библиотеката и живота и творчеството на известни писатели. Пред ученици от НУ „Св. Св. Кирил и Методий”, ОУ „Христо Смирненски”, ОУ „П. Р. Славейков”, НУ „Проф. П. Нойков”, ОУ „Николай

Петрини”, ОУ „Л. Каравелов”, ГСАГД „Кольо Фичето”, ОУ „Св. П. Хилендарски” – с. Роза бяха представени презентациите „Библиотеката и нейните възможности”, „Откъде идва книгата”, „Вълшебникът на приказката – Х. К. Андерсен”.

Свидетелства за завършен клас получиха в библиотеката второкласници от НУ „Св св. Кирил и Методий” с кл. ръководител г-жа Дунева и от ОУ „Н. Петрини” с класен ръководител г-жа Ръбина.

По националната програма „Осигуряване на съвременна образователна среда”, модул „Библиотеките като образователна среда” Детски отдел посетиха ученици от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” с. Веселиново.

Детски отдел бе посещаван и от деца от летните занимални в града, голяма част от тях станаха читатели на библиотеката и редовно заемаха книги. Деца от занималнята с ръководител г-жа Колева бяха запознати чрез беседа и четене на произведения с творчеството на Ангел Каралийчев.

При спазване мерките на сигурност и с по-малък брой деца в групите през месец юли реализирахме поредното „Лято в библиотеката 2021”. Дейностите бяха:

- „В света на приказките” с теми посветени на живота и творчеството на :
- Х. К. Андерсен – практическо занятие - изработване на корабче
- Ран Босилек – практическо занятие - изработване на солничка
- Шарл Перо – практическо занятие - изработване на кутийка
- Роалд Дал – практическо занятие - лабиринт на Матилда
- „Занимателна наука” с теми посветени на природата
- Живи барометри – практическо занятие – изработване на книжка
- Чудесата на водата - опити
- Магнити – опити
- Светът под микроскоп -опити

Тези две дейности бяха водени от г-жа Тодорка Димитрова – начален учител и дългогодишен участник като лектор в нашите летни занимания.

С помощта на колегите от отдел „Краезнание” беше проведена дейността „Опознай своя град”. Децата посетиха интересни обекти в града – Пожарна, Куклен театър, Обсерватория и Етнографски музей.

От 02. 08 до 10. 09. 2021 г. Детски отдел обяви читателска инициатива „Запознайте се с героите на Роалд Дал” посветена на 105 години от рождението на писателя.. В нея се включиха 30 наши читатели.

На 13. 09. Беше отбелязан Световния ден на Роалд Дал. Всички участници в инициативата бяха поканени и получиха грамоти за участие. Те се запознаха с творчеството на Разказвач №1 чрез презентация, а забавните игри, лабиринти и изработването на книжка с негови мисли допълниха интересните факти от живота му.

С тази инициатива и с отбелязването на 135 години от рождението на Ран Босилек с литературен празник „Родна реч омайна , сладка”, проведен с ученици от НУ „Св. Св. Кирил и Методий”, Детски отдел взе участие в Европейските дни на наследството.

Препоръчителните списъци за провеждане на лятното четене на учениците бяха поместени във фейсбук страницата на библиотеката. Литературата, която се включва в тях е съобразена с изучаваните автори и произведения в съответните класове. Списъците, които се подготвят са препоръчителни, насочващи и имат за цел да улеснят децата в голямото богатство и фонд от детска литература , както и да запознаят децата с част от творчеството на наши и чужди класици на детската литература. Произведенията, които препоръчваме, са съобразени с тяхната наличност в Детски отдел на библиотеката. Бяха попълнени и някои липси, породени от промяната на учебната програма в 8 клас.

През годината като форми за популяризиране на фонда и запознаване с творчеството на различни писатели се използваша тематични кътове и изложби.

В библиотеката бяха уредени кътове с книги по повод на бележити

годишнини

- 165 години от рождението на Ст. Михайловски м. 01. 2021 г.
- 235 години от рождението на Вилхелм Грим м. 02. 2021 г.
- 155 години от рождението на Стоян Русев /дядо Благо/. м. 02. 2021 г.
- 135 години от рождението на Дора Габе м. 08. 2021 г.
- 135 години от рождението на Ран Босилек м. 09. 2021 г.
- 105 години от рождението на Роалд Дал м. 09. 2021 г.
- 195 години от рождението на Карло Колоди м. 11. 2021 г.
- Кът с литература, посветен на 1 март
- Кът с литература, посветен на 8 март

Витрини с литература имаше и по темите:

- В света на енциклопедиите
- Искам всичко да знам
- Стъпки в науката
- Да научим повече

Материали за родния край

- За вас петокласници – митове, предания и легенди
- За вас седмокласници - „Как да влезем в гимназия”– учебни материали по БЕЛ и математика
- Книги за пубертета
- Будители народни - низ от светли имена
- Весела Коледа
- Нови книги
- Вечните детски романи
- За най-малките
- Любими детски поредици

През годината периодично се заделя литература за отчисляване, подсещат се закъснелите читатели чрез телефонни обаждания да връщат заетите книги.

V. СПРАВОЧНО - БИБЛИОГРАФСКА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ. КРАЕЗНАНИЕ.

Основните акценти в дейността на отдела бяха по-нататъшното разширяване и подобряване на информационно-справочната дейност и стриктно попълване на краеведската база данни.

За 2021 година са въведени 1286 записа от текущата и ретроспективна база данни "CDF" (данните не включват информация за втори, трети и повече източници), като около 80 процента от тях (предимно статии от ЦПП) са дигитализирани. В резултат на 28-годишното редовно поддържане на базата, броят на библиографираните материали достигна **83 986** записи с източници както от местния, така и от националния периодичен печат.

В отдела са регистрирани 84 писмени справки, от тях 59 с краеведски характер и 25 - със справочен характер. От краеведските справки преобладават тези, които се отнасят за културно-историческото наследство на града, селищни проучвания, за видни ямболски дейци и техни публикации в МПП, материали за фолклора, спорта.

През 2021 г. в "Справочно-библиографски отдел" и отдел "Краезнание" са постъпили общо 118 библиотечни единици, от които справочници - 4, краеведски –114.

С новонабавените книги от местни творци се поддържа постоянна витрина през годината.

Работи се по график за дигитализация на архивния местен периодичен печат (1922-1944 г.). Вестник „Тракиец“ – 1931-1940 г. е предоставен за ползване от читатели, както и някои единични броеве на вестници от този период.

Продължи издателската дейност на библиотеката с две био-библиографии: „Тенко Тенев 70 години“- книжно издание и „Атанас Теодоров. 80 години от рождението му“- електронно издание.

В края на годината бе извършена инвентаризация на библиотечните единици в отделите «Справочен» и «Краезнание».

ДИРЕКТОР:

(Димитър Бечев)